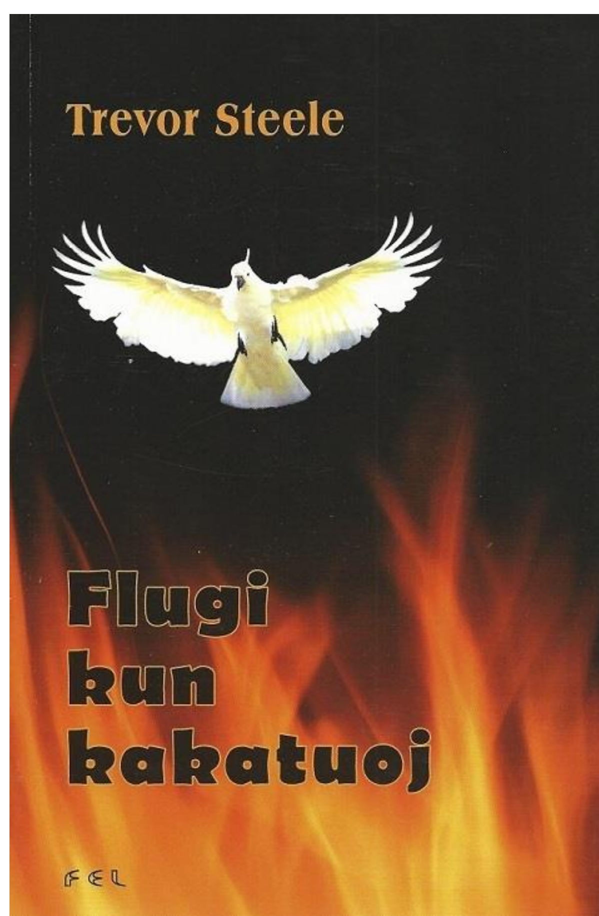
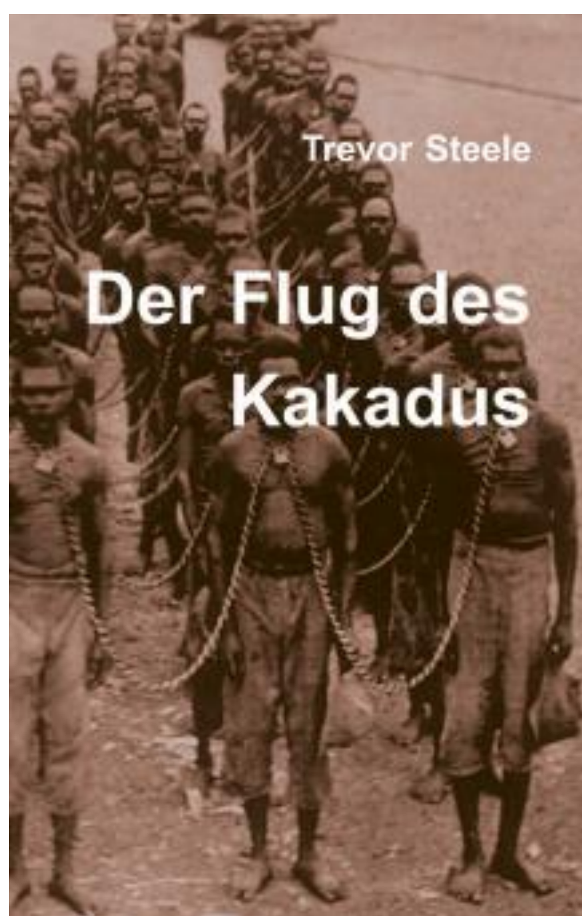
La Bulteneto

Numero 40 ❁ Jaro 2019

DULINGVA MAGAZINO ELDONATA EN VIENO

Christian Cimpa tradukis la faman libron de Trevor Steele

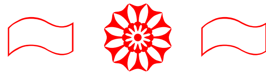
Flugi kun Kakatuoj

el Esperanto en la germanan lingvon.

Christian Cimpa übersetzte das berühmte Buch von Trevor Steele

Flugi kun Kakatuoj

aus dem Esperanto in die deutsche Sprache.

La Bulteneto

Numero 40 • Jaro 2019

Redaktejo - eldonejo - presejo:

Rudolfinergasse 8/11, 1190 Vieno, Aŭstrio

La paperan version ricevas donace
Aŭstria Nacia Biblioteko, Vieno, Aŭstrio;
aliaj bibliotekoj post peto.

Podofo senpaga.

2020 estas Julia Isbrücker-Jaro

https://eo.wikipedia.org/wiki/Julia_C._Isbrücker

Trevor Steele

Der Flug des Kakadus

Wien 2019

Einladung zur Präsentation dieses Buches

am 3. Oktober 2019 um 19 Uhr

VOX LIBRI

Wien 17., Jörger Straße 26.

Haltestelle Palffygasse der Straßenbahn-Linie 43.

Trevor Steele: Der Flug des Kakadus.
Phoibos Verlag, Wien 2019; 346 Seiten, 20 x 13,5 cm; broschiert.
Aus dem Esperanto von Christian Cimpa in die deutsche Sprache übersetzt.
Original in Esperanto: Flugi kun kakatuoj. Flandra Esperanto-Ligo 2010.

ISBN 978-3-85161-208-0
ISBN 978-3-85161-209-7 (E-Book mobi)
ISBN 978-3-85161-210-3 (E-Book epub)

Zum Buch

Der Roman schildert im historisch-authentischen Rahmen einen der letzten großen Aufstände der Aborigines gegen die Vorherrschaft der europäischen Einwanderer, auf deren Seite sich Billy Dixon, ein aus England stammender Polizist, besondere Verdienste erwirbt. Sein erbitterter Widersacher ist der auch unter seinen Stammesbrüdern gefürchtete Riese Elmaru. Und doch sind es nicht diese beiden, die

letztlich den Kampf unter sich ausmachen. Es erheben sich andere, mächtigere Protagonisten in diesem blutigen Ringen der Kulturen, in welchem die überlegen bewaffneten Europäer auch das Klima und die ungewohnte Topografie gegen sich haben. Im Moment der Entscheidung spielen sie eine untergeordnete Rolle, und staunend stellt man fest, dass Australien heute ohne manchen punktuellen Zufall völlig anders aussehen könnte.

Über den Autor

Trevor Steele ist Australier. Den größten Teil seines bewegten Lebens hat der überzeugte Kosmopolit allerdings in zahlreichen Ländern Europas und Asiens zugebracht, wo er als Sprachlehrer (vor allem Deutsch und Esperanto), Übersetzer und Schriftsteller seinen Lebensunterhalt verdiente. Den Stoff für seine Bücher bezieht er zumeist aus eigenen Erfahrungen, aber auch sein ausgeprägtes historisches Interesse findet immer wieder Niederschlag in seinen Werken. Weitere Informationen finden Sie unter: https://trevorsteeleauthor.com

Weitere Publikationen von Trevor Steele (Auswahl)

Australia felix. Wien 1999
Comme un vol d'oiseaux sacrés. Dobřichovice 2013
Dio ne havas eklezion. Antwerpen 2015
Diverskolore. Kaliningrad 2005
Falantaj muroj. Wien 1997
Konvinka kamuflaĵo. Antwerpen 2014
Kvazaŭ ĉio dependus de mi. Antwerpen 2009
La fotoalbumo 1-2. Wien 2001-2005
Memori kaj forgesi. Wien 1992
Paradizo ŝtelita. Antwerpen 2012
Reluctant Messiah. New York 2010
Remember and forget. Wien 1995
Sed nur fragmento. Holland Park 1985
Soaring with Cockatoos. Buenos Aires 2012

Recenzo verkita de Vinko Ošlak
Klagenfurt, Aŭstrio

Trevor Steele estas konata aŭtoro el Aŭstralio en sia gepatra angla, kaj eĉ pli en sia adoptita dua lingvo, la internacia Esperanto. Ni troviĝas, legante la romanon, antaŭ la fino de la 19-a jarcento, en la brita kolonio de Okcidenta Aŭstralio. La kerna konflikto estas inter la profitavidaj britaj negocistoj kaj farmistoj, kiuj pli kaj pli elpuŝas el la fekunda tero la indiĝenajn tribojn kaj la indiĝenaj triboj, kiuj batalas kontraŭ la invadintoj. La ĉefaj roluloj sur ambaŭ flankoj estas Billy Dixon, juna angla enmigrinto, kiu venis al Aŭstralio serĉi sian bonŝancon kaj Jangabara, tre kapabla kaj lernema indiĝeno, kiu eĉ amikiĝas kun Billy kaj de li lernas la eŭropajn kulturajn sciojn kaj la eŭropan batalteknikon. Jangabara por longa tempo forlasis sian tribon kaj sian grandan onklon Elmaru, ĉar tiu volis lin limigi koncerne la virinojn. Sed post daŭro de la tempo kaj kresko de la konflikto inter la indiĝenoj kaj la farmistoj kaj la ilin protektantaj policistoj, al kiuj kune apartenis Billy kaj Jangabara, tiu devis alpreni finan decidon – kaj li mortigas sian amikon por tiel reveni al sia tribo kaj batali kontraŭ la anglaj invadintoj. La rakonto finiĝas tiel, kiel finiĝis ankaŭ la vera historio de Aŭstralio: venkis la britoj kaj la aborigenoj estis puŝitaj en siajn nefekundajn »rezervejojn«, kie ili morale kaj fizike kadukas ĝis niaj tagoj, kvankam la aŭstralia registaro provas la krimojn de la »pionira« epoko kompensi per nova politika sinteno kaj komunika tono.
Kio la rakonton faras granda literatura verko, ne estas unuarange la por eŭropa aŭ iu ajn eksteraŭstralia leganto interesa aŭstralia pejzaĝo kaj historiaj donitaĵoj, sed la maniero, per kiu la aŭtoro ĉion-ĉi literature prezentas. Kaj unu el la ĉefaj markoj de bona literaturo estas, ke la verkisto ne ludas rolon de morala »apostolo«, kiel oni tion ofte renkontas en unugroŝaj libroj, sed lasas ĉian prijuĝon, ĉu politikan, ĉu mondperceptan, ĉu religian, ĉu moralan al la leganto. La afero de la aŭtoro estas kredinde la aferojn prezenti – la komento kaj valorigo de la aferoj apartenas al la leganto. Kaj Trevor Steele tion perfekte majstras. Finleginte la libron la leganto tamen bone scias, je kiu flanko troviĝas la koro de la verkisto, tamen tio neniam en la teksto estas altrudita aŭ

emocilude alsugestita, kaj tio el la historia bildo kaj raporto faras veran beletran majstroverkon.
Mi raportas ĉi tie ne pri la origina, esperantlingva, sed pri la germanlingven tradukita versio, do estas konvene prezenti ankaŭ la tradukiston. Unue, ĉar tio simple estas fakto. Due, ĉar parte nia kulturo ne komprenis jam plene la rolon de »kungenia« valoro de la traduka laboro ĉe la beletraj tekstoj. Ĉar la saman frazon oni povas traduki diversmaniere, kaj ĉar ĉiu tradukisto tion faras laŭ propra maniero kaj stilo kaj lingva voĉo, sen tamen falsi la originan enhavon, stilon kaj voĉon, la bona beletra traduko same estas arta laboro. La tradukinto de la romano Flugi kun kakatuoj (germane: Der Flug des Kakadus) estas Christian Cimpa, kunlaboranto de la Aŭstria Nacia Biblioteko (iama Imperiestra Biblioteko) en la sekcio por lingva planado kaj interlingvistiko, nomata ankaŭ Internacia Muzeo de Esperanto. Kaj tre grava informo: Christian Cimpa ne estas nekonata novulo per sia beletra traduko el Esperanto en la germanan. En la jaro 2017 la viena eldonejo Edition Atelier eldonis fascinan romanon, origine verkitan de viena esperanta verkisto Hans Weinhengst Turstrato 4 (germane: Turmstraße 4). Mi ne dividas nepre la politikajn perceptojn de la aŭtoro, sed mi povis tuj agnoski lian literaturan valoron – kaj ne malpli la kapablon de Christian Cimpa tion redoni en la adekvata germana traduko. Mi sciis, ke mi la nomon de la tradukinto ne forgesu, ĉar el la sama plumo aŭ klavaro tre verŝajne venos pliaj tradukoj de la sama rango. Antaŭ nelonge tio okazis. La sama tradukisto, kies germana traduko de Weinhengst surprizis aŭstrian literaturan publikon, nun antaŭmetas al la leganto en la germana lingvo la romanon de Trevor Steele Flugi kun kakatuoj / Der Flug des Kakadus, eldonita ĉe la viena eldonejo Phoibos Verlag. Certe la ĉefa celo de tiaj tradukoj ne estas propagandi la internacian lingvon de Zamenhof, sed peri altkvalitajn beletrajn verkojn, origine verkitaj en tiu lingvo. Tamen neniu, kiu legis la unuan aŭ nun la duan tradukon el la esperanta origino en la germanan, povos plu dividi ridindan antaŭjuĝon, ke Esperanto estas senviva kabineda konstruaĵo, ne kapabla redoni la pli fajnajn pensajn kaj emociajn stimulojn. Espereble la serio de bonaj tradukoj kiel tiu ĉi ne estas finita…

Vinko Ošlak, Klaŭdiforumo

Esperanto hat eine reichhaltige Originalliteratur, das sind Bücher, die direkt in Esperanto verfasst wurden.
Einige davon wurden in die Nationalsprachen übersetzt:

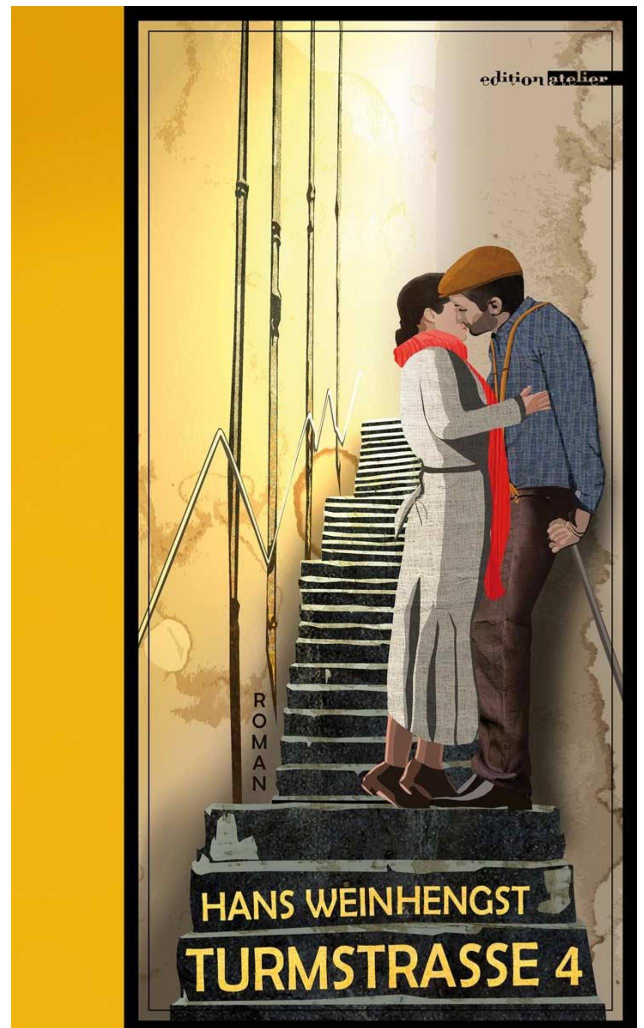

Dieses Buch wurde aus dem Esperanto in mehrere Sprachen übersetzt. Der deutsche Titel lautet „Die 1000 Augen des Dr. Mabuse“.
1960 wurde das Buch von Fritz Lang in West-Berlin verfilmt.

Die deutsche Übersetzung trägt den Titel „Hurra für nichts!“

Die deutsche Übersetzung von Christian Cimpa mit dem Titel „Turmstraße 4“ erschien 2017 im Verlag Edition Atelier, einem Verlag für zeitgenössische Literatur.
Nachwort von Kurt Lhotzky.

RENÉ DE SAUSSURE

Der Erfinder des universellen Geldes

Zur 150. Wiederkehr des Geburtstages von René de Saussure am 17. März 2018 wurde eine silberne Medaille in Form einer Münze mit einer Nominale von 100 Steloj herausgegeben. Sie besteht aus 1 Unze Feinsilber 999/1000 (31,1 g), der Durchmesser beträgt 37 mm. Streng limitierte Auflage: 1000 in polierter Platte. Hersteller ist die Münze Österreich, eine Tochter der Österreichischen Nationalbank. Die künstlerische Feinarbeit stammt von Mag. Helmut Andexlinger, der Chefgraveur der Münze Österreich ist. Andexlinger leitet seit 2016 die Graveurabteilung der Münze Österreich. Er hat die Fachschule für Metalldesign in Steyr absolviert, danach studierte er Kommunikations-wissenschaften an der Universität Wien. Zu seinen größten Erfolgen zählt das Design für die 2-Euro-Münze 2012, die in 17 Ländern in Umlauf ist; er gewann dafür einen Wettbewerb mit 800 Einreichungen.

Preis 49 € plus 10 € Versandkosten. Versand nur in die Euro-Länder.
Bestellungen: esperanto@chello.at

Abbildungen von Stelo-Münzen findet man bei Wikimedia Commons unter https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Stelo

Die junge Sprache für junge Menschen

► **Die internationale Kultursprache Esperanto ist wesentlich leichter erlernbar als Englisch.**

► **Esperanto** eignet sich sehr gut für die **internationale Kommunikation.**

► Esperanto ist **Kommunikation und Kulturtransfer auf Augenhöhe** für Menschen mit verschiedenen Muttersprachen. Mit Esperanto ist heute ein internationaler Wissenschafts- und Kulturaustausch möglich, ohne dass ein Volk, eine Ethnie deshalb diskriminiert ist, weil seine Sprache nicht als international bedeutsam angesehen wird.

► Mit Esperanto kann man die unterschiedlichen Aspekte des menschlichen Denkens und Fühlens ausdrücken.

► Esperanto bedeutet Selbstorganisation von Bürgerinnen und Bürgern und kommt ohne öffentliche Subventionen aus.

► Esperanto ist eine lebende Sprache, die sich wie andere Sprachen entwickelt.

800 000

lernen derzeit Esperanto mit den Gratiskursen von *duolingo.*

Eine weitere mehrsprachige Lernplattform ist

www.**lernu**.net

Esperanto - Daten und Fakten

1887	Das erste Esperanto-Lehrbuch erscheint
1905	1. Esperanto-Weltkongress in Boulogne-sur-Mer (Frankreich)
1908	Gründung des Esperanto-Weltbundes UEA in der Schweiz: www.uea.org
1912	Die ersten Spesmilo-Münzen werden geprägt
1922	Erste Radiosendungen in Esperanto (Newark und London)
1938	Gründung des Esperanto-Jugendweltbundes TEJO: http://tejo.org
1959	Die ersten Stelo-Münzen werden geprägt
1965	50. Esperanto-Weltkongress in Tokio, der erste Weltkongress in Asien
1966	Pasporta Servo (heute 1000 esperantosprachige Gastgeber in 90 Ländern) erscheint erstmalig: www.pasportaservo.org
1970	Das Definitionswörterbuch Plena Ilustrita Vortaro wird herausgegeben: kono.be/vivo oder vortaro.net
1980	Die Monatszeitschrift Monato erscheint erstmals: www.monato.net
1986 2004	Esperanto-Weltkongresse in Beijing, China
2001	Chuck Smith (USA) gründet die esperantosprachige Vikipedio: eo.wikipedia.org
2002	Der Internet-Esperantokurs lernu startet: www.lernu.net Mehr als 240 000 Anmeldungen bis 2018
2006	Herzberg am Harz (Niedersachsen) wird offiziell Esperantostadt: esperanto-urbo.de
2008	Erstmalig Esperanto-Prüfungen nach dem Gemeinsamen Europäischen Referenzrahmen: www.edukado.net/ekzamenoj/ker
2011	Gründung von Muzaiko (Esperanto-Musik): www.muzaiko.info
2012	Google macht Esperanto-Übersetzungen
2014	Erstmals Esperanto-Fernsehen: Google > esperanto televido
seit 2015	Duolingo – Esperantokurs für Englischsprachige, danach auch für Spanisch- und Portugiesischsprachige: www.duolingo.com Derzeit 800 000 aktiv Lernende
2017	102. Esperanto-Weltkongress in Seoul (Südkorea)
2018	Die 100-Steloj-Münze (1 Unze Feinsilber) wird herausgegeben
2019	75. Esperanto-Jugend-Weltkongress in Liptovský Hrádok, Slowakei
2020	105. Esperanto-Weltkongress in Montreal (Kanada)
2020	76. Esperanto-Jugend-Weltkongress in Someren (Niederlande)
2020	Julia Isbrücker-Jahr
2021	106. Esperanto-Weltkongress in Belfast (Nordirland)

Info: esperanto@chello.at